Decanus & Facultas Parisiensium Theologorum, celeberrimæ Studij Cracoviensis Universitati salutem plurimam in Eo, qui convertit luctum nostrum in gaudium.

SI juxta monitum Scripturæ, curam habere debeamus de bono Nomine maximè ubi famæ nostræ aspersam esse novimus maculam, quæ in ea versatur materia, circa quam S. Hieronymus non vult *Quemquàm esse patientem.* Cùm igitur ex ijs, quæ statim ab obitu LUDOVICI XIV. Invictissimi Galliarum Regis in nostra Theologica Parisiensi Facultate adversùs Constitutionem *Unigenitus* à nonnullis turbulentis tentata sunt, iste rumor infaustus de Parisiensibus Theologis per Universum Orbem Catholicum increbruerit, Decretum nempe, quod Anno 1714. pro acceptanda & observanda præfata Constitutione Sanctissimæ memoriæ Clementis Papæ XI. emiserant subinde declaratum fuisse nullum, falsum & adulterinum; imò communi Magistrorum suffragio renitentibus admodùm paucis, interjectam fuisse ad futurum Generale Concilium scandalosam provocationem; uno verbo adversùs Apostolicum Decretum ab Episcopis acceptatum & promulgatum insurrexisse, nihilominus totam Facultatem nostram (ex majori enim Suffragiorum numero totius alicujus Ordinis sententia solet æstimari, & Societati integræ ea tribuuntur, quæ ejus jussu ac Nomine peracta fuisse referuntur) Cùm inquam, inde vulgò traducerentur Parisienses Theologi non secus, ac si per stupendam animorum conversionem, à priscis Majorum suorum moribus, & ab antiqua, quæ hucusq; in ordine suo doctrina viguerat, planè recessissent, spretaq; docentis ac judicantis Ecclesiæ Authoritate, *Quam qui non audit tanquam Ethnicus & Publicanus*, ipso pronuntiante CHRISTO Domino, *haberi debet*, se solos aliter docentes esse audiendos jactitarent, eorum ritu, scilicet, qui ut soli sapere videantur, Cælum ipsum vituperant; atq; rerum novarum amatores, *Quorum os abundat malitiâ*, sparsis undequaq; famosis suis libellis tanquam totidem funestis flabellis falsum hunc rumorem augere non cessarent, quemadmodum hodierna die nec adhuc desinunt, adeò ut in istis Florentissimis Academijs Catholicis nemo fermè foret, qui attendendo ad ea, quæ de nobis sinistra fama renuntiante passim circumferebantur; & ex altera parte revocando in memoriam suam felicem præteritorum temporum conditionem nostram, in hæc verba luctu ac mærore percitus non statim erumperet, *haccine*

Haccine est illa perfecti decoris Theologica Facultas Parisiensis, gaudium olim universæ terræ; quomodo obscuratum est aurum? mutatus est color ejus optimus? Cùm deniq; sapientissimi Magistri similia fortè nonnulla etiam num addatis, de præsenti nostra apud Vos ambigua sorte solliciti, intelleximus non satis sufficienterq; consultum iri famæ Nominis nostri, si quæ per summum nefas nebulosis temporibus inserta fuerant in Commentarijs nostris, & quæ evulgata falso rumori ansam, aliquodq; fundamentum hactenus præbuerant, planè penitusq; apud nos rescinderentur, & ijs substituerentur meliora, sed insuper oportere ad amoliendam hanc labem, acta quæcunq; à nobis ea de re sancirentur, publici juris fierent, ut quocunq; ad dedecus & opprobrium nostrum, rerum malè gestarum iniquitas accesserat, ibi pariter ad resarciendum honorem nostrum, damni fortiter ac feliciter reparati notitia perveniret; nec minus hodie ad propulsandam gravem injuriam diffunderetur factis certissimis cognitio veritatis, quàm ad conflandam turpem calumniam sese pravis artibus diffuderat antea propagatio falsitatis.

Quapropter quæ duo erant æquè necessaria statim atq; potuimus, eodem ferme momento præstitimus; alterum, in quo agebatur de statu nostro, ut verbis utamur S. Augustini: necessarium erat nobis: alterum quod erat de recuperanda fama Nominis nostri, necessarium alijs; utrumq; debebamus æquitati, honori nostro, Religioni. I. Itaq; ubi sese fausta obtulit occasio, cui jam dudum præstolabamur impatientes moræ emendavimus, quæ jamdudum debuissent emendari. Decretum latum Anno 1714. suæ, ut par erat sinceritati restituimus & Authoritati; atq; nihil ut deesset opere in tanto, & omnibus quæ occurri possent incommodis consuleremus, nova sanctione eaq; priore Authentica magis ac Solenniori Facultas nostra declaravit die 15ta Decembris ultimi in suis Generalibus Comitijs apud Collegium Sorbonæ congregatis amplecti se de novo Constitutionem *Unigenitus* tanquam dogmaticum Universalis Ecclesiæ judicium, cui refragari nefas, cui non obsequi nihil aliud est, quàm velle partem habere cum ijs, qui de foris sunt, nec ad Ecclesiam ulterius pertinent. Adhibuimus cautiones, ne quid huic simile quod evenerat, deinceps contingeret, neq; ad gradus nostros Theologicos admitterentur, nisi de quorum constaret apud nos fidei sinceritate & obsequio, cæteris quæ expendi solent non neglectis; hoc benè ac rectè sapienterq; factum Vobis profectò, Sapientissimi Magistri videbitur; & illud idem fuisse non opportunum duntaxat, sed planè necessarium judicabunt, quotquot sunt æqui rerum æstimatores; neq; enim sufficit præteritis aut præsentibus domesticis malis attulisse remedium, verùm etiam prudentiæ est in posterum prospicere ac providere. Sed aliud supererat præterea non necessarium minus, à quo exordium duxit præsens Epistola, quod similiter non censuimus omittendum. Nempe ut non solùm typis ad usum nostrum mandarentur acta nostra, sed etiam eorum Exemplaria per Orbem Catholicum affatim spargerentur, & lata eam in rem expressa Conclusione voluimus ad Insigniores Academias, quarum Catholica fides, bonus est odor CHRISTI in Ecclesia quantocyus Nomine nostro mitterentur. Nec dubita-

dubitamus quin pro Vestra erga Ordinem nostrum propensa Voluntate ad aspectum eorum, quæ favente Cælo novissimis istis temporibus feliciter gessimus, non plurimum gaudeatis in Domino nobisq; velitis ex animo gratulari.

Accedit ad istud bonum, quod ex se magnum est descendens à Patre luminum, à quo fluit, quodcunq; bonum est optimum, quod ex quo prodijt Decretum novum diei 15tæ Decembris ultimi, sexcenti numero Magistri, quos Officiorum necessitas, procul ab Urbe & Comitijs nostris dissitos retinet, scriptis eximijs, Epistolis, huic applaudere gestiant suaq; suffragia nostris adjungere suffragijs glorientur, & singulis diebus subveniant ad illud idem roborandum Decretum ex varijs Orbis plagis certissima testimonia non inferiora prioribus; adeò ut exceptis adhuc nonnullis numero paucis & de sua nuditate confusis, qui suis privatis opinionibus abrepti à cæteris dissident, atq; idcirco tanquam Viri turbulenti jussi sunt à Comitijs nostris abstinere; affirmare meritò jam possimus, utendo Verbis Eutichij Constantinopolitani in sua, nomine 5ti Concilij ad Vigilium Papam Epistola, *Submota confusione discordiæ pacem reformâsse DEUM in ordine nostro, & collectos in unum Magistros, unum idemq; sapere in recta fidei confessione*; quod sanè Catholicè sentientibus gratissimum esse debet & multum habet in se non mediocris solatij.

Quid inde porro his acceptis nuntijs eveniet SS. PP. ac Magistri, illud certè, quod nostræ, impræsentiarum gloriæ plurimum interesse profitemur. Quæ infaustæ de Nomine nostro fortè apud Vos etiam prævaluerunt suspiciones, delebuntur: redibit pristinus favor, reviviscet præclara, quæ apud Vos ùt alibi floruerat olim, nostri Nominis existimatio. Docet S. Augustinus Lib: Confessionum cavendas omnes suspiciones & in antecessum studendum ne fingatur de nobis quidquid fingi potest aut dici; quantò magis ubi tàm noxiæ suspiciones obtinuerunt, nec defuit, proh dolor! aliquod fundamentum, ut obtinerent. Hìs ita positis, nullus est in nostris evulgandis operibus superbiæ typhus metuendus; nulla jactantia, ostentatio nulla, quia vera inest loquendi ac scribendi, & quæ scripta sunt evulgandi necessitas. Scimus quædam esse opera bona, quæ ne fiant coram hominibus, sed in abscondito Divina nobis præcipit in Evangelio CHRISTI Domini sapientia, ad quod attendens præceptum S. Basilius rectè Christianos admonet: inanem gloriam esse fugiendam, quam dulcem bonorum operum spoliatricem non minus verè, quàm eleganter nuncupat. Verùm sunt alia tamen opera bona, quæ jubente eodem novæ legis Authore CHRISTO, lucere debent coram hominibus, ut illa videant & glorificent Patrem, qui in Cælis est. Non sunt hæc duo inter se pugnantia, si attendamus ad diversam operum indolem & naturam, de quibus sermo est, necnon & ad conditionem temporum, in quibus nunc versamur & sumus positi, maximè verò, si quæ manifesta fiant & evulgentur eo bono ac recto fine prodeant, quo acta nostra typis recens edita ad Celeberrimam Academiam Vestram mittere satagimus. Nostrum ergo non improbabitis Consilium SS. MM, ex quo mentem nostram noveritis, vehementer cupimus in amicitiam redire Vestram, si forsan ab illa

 excidi-

excidimus, nihil magis nobis cordi est, quàm Academiæ Vestræ, quæ cæteras inter multiplici titulo eminet, antiqui amoris vinculo & Catholicæ fidei communione consociari; unde confidimus futurum, ut munusculum illud nostrum, qualequale est ingratum Vobis non sit: erit certè in signum, ære perennius & pignus Authenticum illius Observantiæ singularis, quâ Vos Illustrissimumq; Ordinem Vestrum impensè colimus ac veneramur. Valete Sapientissimi Patres paululum memores nostri, quorum percelebris Academia olim surculus ex radice nostra, nunc Arbor facta Nobilis expandit ramos magnos in agro Domini & fructus fundit uberrimos in scientia & pietate; Valete iterum *crescentes*, ùt facitis, *in scientia DEI veritatem facientes in charitate. Conjunctis viribus confortemur in Domino & in potentia virtutis ejus ad destruendam omnem altitudinem extollentem se adversus scientiam DEI Verbum vitæ contineamus ad consummationem Sanctorum, in opus ministerij & ædificationem Corporis CHRISTI.*

Pax Vobis Fratribus & Charitas cum fide à DEO Patre & Domino IESU CHRISTO gratia, cum omnibus, qui diligunt Dominum nostrum IESUM CHRISTUM in incorruptione, Amen.

Datum Parisijs, Calendîs Augusti Anno R. S. humanæ, supra Millesimum Septingentesimô trigesimô.

L. D. REMIGIUS S. Facultatis Parisiensis Syndicus,
De mandato Domini Decani & Magistrorum Sacræ Facultatis Parisiensis
HERISLANT
Scriba m.p.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0022366

